

Správa o chove

2024

Slovenský leonberger klub

Vážení členovia SLK, ako poradca chovu predkladám správu o chove vypracovanú za rok 2024, pričom v tomto roku došlo k niekoľkým zmenám v chovateľskom poriadku. V máji 2024 sa zaviedlo **povinné testovanie LPPN3 a DLK** a vyhodnotenie RTG snímok **centrálnu u klubom určeného veterinára**. Zo strany ÚKK je to zavedenie možnosti **inseminácie** v prípade, že sa pes/suka **nerozmnožovali prirodzene**.

Hneď prvým bodom v povinnostiach poradcu chovu je „vedenie štatistického prehľadu o chove v pôsobnosti SLK (zoznam chovateľských staníc, zoznam chovných psov a súk, prehľad vydaných pripúšťacích povolení, prehľad vrhov, prehľad kópií vydaných Bonitačných kariet).“ A teda som sa v roku 2024 okrem organizovaniu bonitácií a riadenia chovu, zamerala hlavne na doplnenie informácií o plemene z minulosti, vytvorila som zoznamy a štatistiky, ktoré siahajú do počiatkov plemena na Slovensku. Priebežne sú stále dopĺňané, aj vďaka našim členom a priaznivcom plemena.

Koncom roka sme celoplošne začali merať psy na dobrovoľnej báze za účelom zmapovania mier a indexov jedincov, nie len Slovenských, ale aj zahraničných jedincov, kvôli referencii a rozmanitosti „vzorky“.

Keďže som v priebehu roka získala nové, presnejšie a doplňujúce informácie, sú mnohé štatistiky v tohoročnej správe aktualizované, berte tento fakt prosím do úvahy.

OBSAH:

• Stav chovu Leonbergerov na Slovensku	3
• Chovateľské stanice	4
• Prehľad chovných jedincov	5
• Chovné psy – aktuálny stav	6
• Chovné suky – aktuálny stav	8
• Bonitácie	10
• Krycie listy a krytia	19
• Kontroly vrhov	24
• Import a export	30
• Zdravotné vyšetrenia	32
• Úmrtnosť a choroby	33
• Záver a hodnotenie chovu na Slovensku, plány a ciele na rok 2025	36

-----STAV CHOVU LEONBERGEROV NA SLOVENSKU-----

Nie len mravenčou prácou, hľadaním a vyvodzovaním informácií o jedincoch, ale aj vďaka prístupu k historickým záznamom ÚKK, bolo možné vytvoriť lepší prehľad o chove plemena leonberger na Slovensku. Ako iste chápete, nie všetky informácie sú k dispozícii elektronicky a teda vytvorenie prehľadu vyžadovalo dlhé hodiny strávené pri PC a v archívoch prepisovaním informácií do tabuliek. Myslím, že táto práca stojí za to a máme k dispozícii už celkom slušný prehľad. Stále však pracujem na doplnení.

Ku koncu roka 2024 je evidovaných 1841* jedincov v SPKP.

Úplné informácie mám k dispozícii od roku 1997, veľmi strohé a len minimum pred týmto rokom, dokopy máme úplné info o **933** jedincoch **SPKP** (zápisné číslo, celé meno, chovateľ, matka a jej registrácia, otec a jeho registrácia). Je to približne polovica. No vzhľadom na dohľadateľnosť historických záznamov považujem toto číslo za veľmi uspokojivé.

Mám informácie o 803 narodených šteňatách na Slovensku. Z toho 372 psov a 442 súk (11 je s neurčeným pohlavím vo vrhu – nemám mená šteňiat, ide o veľmi staré vrhy, nie je možné odvodiť).

Znalosť mám o **98 importoch** a **111 exportoch**. Samozrejme, počet je rozhodne nepresný, ale len tieto importy a exporty máme potvrdené z plemennej knihy.

**Vrh „A“ Canis Anima Mea bol zapísaný dodatočne až v roku 2025, kvôli strate dokladov na pošte.*

-----CHOVATEĽSKÉ STANICE-----

Na aktívnom chove sa v roku 2024 podieľali **4** chovateľské stanice, z toho **1** neúspešne.

V „databáze“ chovateľských staníc, ktoré sú mi dostupné od začiatku aktívneho chovu na Slovensku registrujem +50 chovov, no väčšina z nich je neaktívna z dôvodu, že:

- * ukončený chov plemena
- * už nevlastnia chovnú suku
- * suka je po chovnosti (8 a viac ročná), chovateľ nevlastní inú suku a teda nie je možné očakávať šteňatá
- * nezrealizované krytie od roku 2020 – vydaný krycí list a/alebo vykonané fyzické krytie

Vymenovávam len tie, ktoré je možné považovať za aktívne:

Názov	Chovateľ	Vrhov	Posledný vrh	Posledné krytie	Šteniat
Leon Eperies	Michal Cocuľa	5	2023	2023	27
od Pálfych	Katarína Pálfyová	6	2023	2023	37* (+6)
Tobrok	Petra Hercegová	1	2020	2021	6
Maxilev	Jana Orolínová	8	2022	2022	48
Maxibear	Monika Švecová	2	2024	2024	18
Sammys Leons	Erik Minarovič	0	nie	2024	0
Canis Anima Mea	Lucia Romaňáková	1	2024	2024	6
Leon Quirini	Tibor Šavel	1	2024	2024	8
Honey diamond	Kradka Kramárová	1	2020	2020	6

* Nevieme dohľadať počet šteniat vo vrhu „C“ od Pálfych, známa je jedna suka, celkový počet zrejme 7

Počas roka pribúdajú noví nádejní chovatelia tým, že si zaobstarajú sučku, ktorá má predpoklady byť zaradená do chovu, avšak nie je uchovnená fyzicky. Z toho dôvodu, ak aj majiteľ už vlastní chovateľskú stanicu, nie je takáto stanica zaradená EŠTE medzi aktívne. Bude zaradená až po uchovnení suky.

-----PREHĽAD CHOVNÝCH JEDINCOV-----

Ako som uviedla v úvode správy, dohľadala som presné informácie o chove od roku 1997, pred týmto rokom sú informácie len veľmi strohé. Aj napriek tomu sa mi podarilo vyvodiť chovné jedince, ktoré **zasiahli** do chovu a od roku 2009, aj podľa bonitácií. Je nutné povedať, že mnohé jedince síce sú uchovnené, ale do chovu aktívne nikdy nezasiahnu, či už nie sú využité vôbec, alebo ich vrh sa nepodarí. Tento zoznam nevyužitých je veľmi komplikované doplniť.

Z dostupných informácií teda uvádzam:

PREHĽAD CHOVNÝCH JEDINCOV CELKOVO			
Celkový počet chovných jedincov:	162		
SUKY		PSY	
Chovné suky celkovo:	113	Chovné psy celkovo:	49
Využitých v chove:	89	Využitých v chove:	33
Nevyužitých chovných:*	24	Nevyužitých chovných:*	16
Historicky najviac uchovňované jedince (na Slovensku):			
Najviac uchovnených súk:	Dunajská lužná	Najviac uchovnených psov:	Dunajská lužná
Novodobo najviac uchovňované jedince (na Slovensku):			
Najviac uchovnených súk:	od Pálfych	Najviac uchovnených psov:	od Pálfych

* Nevyužitý v chove je taký jedinec, ktorý síce bol uchovnený, ale nikdy sa nevyužil na krytie, alebo použitý bol, ale nikdy sa vrh z daného krytia nenarodil/neprežil. Pozn.: u psov ich využitie rátame momentálne na Slovensku. Krytia v zahraničí nie je možné sledovať späťne. Do budúcnosti sa snažíme tento údaj sledovať.

Ak by sa do budúcnosti podarilo nadviazať komunikáciu s chovateľmi na takej úrovni, že by sme doplnili informácie, chcela by som pridať zoznam aj uchovnených exportovaných jedincov, z čoho by sme vyvodili využívanie slovenských psov v zahraničí.

-----CHOVNÉ PSY – AKTUÁLNY STAV-----

V roku 2024 pribudli **3** nové **chovné psy**, do chovu v roku 2024 nezasiahli – ani na Slovensku a ani v zahraničí. Jeden chovný pes počas roka uhynul.

K 31.12. máme **7** **plemenníkov**, z toho **3** boli použiti (či už úspešne alebo nie) v chove celkovo a ostatní nekryli **vôbec**. V jednom prípade nie je známe, či pes kryl, no podľa databázy, potomkov nemá.

Do chovu sa zapojili v roku 2024 **2** psy, z toho 1 neúspešne. Z registrovaných 7 plemenníkov to predstavuje **12,5%** využitie celosvetovo, avšak **0%** na Slovensku. Slovenského plemenníka využili **2** chovatelia zo zahraničia a **0** zo Slovenska. Dlhodobu vidno veľmi nízke využitie plemenníkov zo Slovenska.

Počas roka uhynul Karol od Pálfych, do chovu nezasiahol.

Menovite do chovu zasiahli:

- **A´Garden Almond Dovelet** – 10.4.2024, názov CHS nedoložený (PL), meno suky nedoložené, suka nezabrezla
- **Amante Sky Honey diamond** – 19.10.2024, Bond of Gentle paws (CZ), Cora z Bednářova kopce, suka zabrezla, 5 šteniat (1/4)

Meno psa	Krytie	Vrh	Krytí od roku uchovnenia						Šteniat
			2019	2020	2021	2022	2023	2024	
A´Garden Almond Dovelet	áno	áno	-	1x	-	-	2x + 1x	1x	23
Amante Sky Honey diamond	áno	áno				-	-	1x	5
Black Velvet Almond dovelet	áno	nie			1x	-	-	-	0
Carlos Belleza Nelolandia	nie	nie						-	0
Karol od Pálfych	nie	nie						-	0
Otto vom Dreiburgerland	nie	nie						-	0
Pannon Leonberger Alaszka	nie	nie				-	-	-	0
X-Max Aslan z Leonkovho raja	nie	nie						-	0

červená – neúspešné krytie, bold – novo uchovnené psy, preškrtnuté - úhyn

Stav chovných psov v priebehu rokov (k 31.12.)

	2024	2023
Počet	7 (+1)	6

Analýza rodokmeňov, otcovská línia (10 generácií) – analýzou rodokmeňov našich chovných psov je možné vystopovať otcovskou líniou psy, ktoré je možné považovať za východiskové. V našom prípade sú zastúpené **2**, ktoré je možné historicky dohľadať, do nášho chovu sa dostali cez spoločných menovateľov, vid' nižšie. Rozloženie plemenníkov v jednotlivých línii je momentálne rovnomerné, čo je ideálny stav. Ich využitie je však v prospech len jednej línie.

Línia na psa LORD V. LANGEN cez plemenníka Tommy du Castel de bon Abri (na obrázku) Otto vom Dreiburgerland Pannon Leonberger Alaszka X-Max Aslan z Leonkovho raja Karol od Pálfych	Línia na psa MARKO V.D.KOCHLINSMUHLE cez plemenníka Jason vom Aback (na obrázku) Belleza Carlos Neolandia Amante Sky Honey Diamond Black Velvet Almond Dovelet A´Garden Almond Dovelet
--	--

Zakladateľské otcovské línie (známe a dohľadateľné - momentálne) sú cez psy Hektor v. Nellingen (1901), Pascha v.d. Haardt (1904), Hektor v. Grossgartach (1904), **Lord v. Langen (1911)**, Leo E4 (1912), Leo v. Reichen (1913), **Marko v.d. Kochlinsmuhle (1914)**, Marko v. Schwaigern (1920), Treu v. Kufstein (1922)

Využitie slovenských vs. zahraničných chovných psov v slovenskom chove (úspešné využitie):

ROK	VRHOV	SVK pes	Šteniat z vrhov	Zahraničný pes	Šteniat z vrhov
2024	4	0	0	4	22
2023	2	0	0	2	4
2022	1	0	0	1	7
2021	2	1	6	1	4
2020	4	1	7	3	16
2019	5	1	9	5	15
2018	3	0	0	3	12

Od 1986 (dohľadateľné) k 1.1.2025

vrhov	128	
plemenníkov použitých v SVK chove celkovo	88	68,75%
celkovo uchovnených slovenských psov	49	
počet využitých SVK psov v SVK chove	33	67,35%
počet SVK chovných psov nevyužitých v SVK chove	16	32,65%
najviac využívaní chovní psy na SVK celkovo (bez ohľadu na krajinu pôvodu)		
Leon Magic	du Bouc d'Or (bez SPKP, ale žijúci na SVK)	SVK 8
Klerens	Dunajská lužná	SVK 7
Askan	Vom Weissen Haus	SVK 6
Aron	zo Šárskych vŕd	SVK 5
Filip	z Topoliho dvora	SVK 5
najviac využívaní na SVK od roku 2005 celkovo (bez ohľadu na krajinu pôvodu)		
Cedik	z Leonkovho raja	SVK 4
Arnold	Andreino údolie	SVK 3
Atuin Nando	Budweiser Cavalier	SVK 3

KRAJINA PLEMENNÍKA	POČET VRHOV
Slovensko	73
Česko	22
Maďarsko	18
Poľsko	6
Nemecko	3
Belgicko	2
Rusko	1
Holandsko	1
Dánsko	1
Fínsko	1

-----CHOVNÉ SUKY – AKTUÁLNY STAV-----

V roku 2024 pribudli **3** nové **chovné suky**, do chovu v roku 2024 zasiahla **1** nová uchovnená suka.

Momentálne máme celkovo **16 chovných súk**, z čoho sú však 3 kastované (označené v zozname *), teda nie je možné ich použiť v chove. Celkové doterajšie (úspešné) využitie súk z uvedených 16 je **9**.

Do chovu sa zapojili tento rok **4** suky v **4** chovateľských staniciach. Zo 16 evidovaných chovných súk to predstavuje **25%** (z reálneho počtu 13 možných aktívnych súk je to **30,77%**) využitie.

Veku 8 rokov a teda ukončenie chovnej spôsobilosti dosiahla **1** chovná suka Yuni iz Galina Gnezda, ktorá nemala za svoj život vrh, aj keď bola krytá.

Aktuálny zoznam chovných súk:

Meno suky	Krytie	Vrh	Krytia							Potomkovia
			2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Adele Almond dovelet*	áno	áno		-	1x	-	-	-	-	6
Akkanga Leon Eperies*	áno	áno			1x	1x	-	-	-	6
Barakka Leon Eperies	áno	áno				1x	-	1x	-	6
Belinda Almond dovelet	nie	nie				-	-	-	-	0
Boney Almond dovelet	áno	nie				-	-	-	1x	0
Brenda Almond dovelet	nie	nie				-	-	-	-	0
Coco Belleza Nelolandia	nie	nie							-	0
Daria Leon Eperies	áno	áno						-	1x	8
Daniella Bella Maxilev	áno	áno			?	1x	-	-	-	6
Delfi Lady Maxilev	áno	áno		-	1x	1x	-	-	-	14
Destiny Amicus Familiaris	nie	nie							-	0
Glory Grace Maxilev	nie	nie					-	-	-	0
Kalla Psia Psota	áno	áno							1x	8
Klaudia od Pálfych*	áno	áno		-	?	-	-	1x	-	2
Tobrok Haspa Leeu	áno	áno						-	1x	6
Yuni iz Galkina Gnezda	áno	nie	-	1x	?	?	?	-	-	0

* - suky kastované, bold – novouchovnené, zlatá – ukončenie chovnosti, tmavozelená – úspešné krytie, červená – neúspešné krytie, ? – nie je známe, či ku krytiu došlo

Stav chovných súk v priebehu rokov

	2024	2023
Počet	16	14

Analýza rodokmeňov, rodiny matiek (10 generácií) – analýzou rodokmeňov našich chovných súk sme dospeli k rovnakým chovným psom, zakladateľom, cez 3 hlavných plemenníkov. Rodiny – matky potom sledujeme opačným smerom v rodokmeni – po matkách do minulosti. Všetky suky sú rodinou príbuzné na suku zakladateľku Flora II v.Kochertal, až na jednu, ktorá vychádza z kríženia Novofundladskej suky Grisette v.Bruckberg. Rozloženie súk v skupinách je menej rovnomerné a je orientované na psa Jason vom Amback. Toto nie je ideálny stav, ale s ohľadom na aj aktívne využitie súk v nasledujúcom chove (nie len samotný akt uchovnenia) sa nepomer znižuje, aktívne suky – suky s narodeným vrhom - sú zvýraznené boldom.

<i>Línia na psa LORD V.LANGEN cez plemenníka Tommy du Castel de bon Abri (na obrázku)</i> 	<i>Línia na psa MARKO V.D.KOCHLINSMUHLE cez plemenníka Jason vom Aback (na obrázku)</i> 	<i>Línia na psa MARKO V.D.KOCHLINSMUHLE cez plemenníka Mathoaka's Relaxing boy (na obrázku)</i>
<i>Yuni iz Galkina gnezda Klaudia od Pálfych* Akkanga Leon Eperies*</i>	<i>Glory Grace Maxilev Amicus Familiaris Destiny Belleza Coco Neolandia Adele Almond dovelet* Boney Almond dovelet Belinda Almond dovelet Brenda Almond dovelet Daniella Bella Maxilev Delfi Lady Maxilev Kalla Psia Psota</i>	<i>Tobrok Haspa Leeu Daria Leon Eperies Baraka Leon Eperies</i>

* kastované

-----BONITÁCIE-----

Počas roka 2024 sa uskutočnili **dve** riadne bonitácie, na všetkých som bola prítomná ako poradca chovu, žiadna mimoriadna bonitácia sa nekonala. Termíny bonitácií bol **február** (rozhodca pre exteriér Ellerová, SVK), **máj** (neboli prihlásené žiadne jedince), a **október** (rozhodca pre exteriér Jandová, CZ).

Na bonitácii **18.02.2024** sa zúčastnili **1** importovaný pes a **2** suky, jedna zo slovenského chovu, jedna importovaná. Ako suka, tak pes boli zaradení do chovu bez výrazných chýb, bez problémov absolvovali test povahy. U jednej suky však bolo navrhnuté odročenie – hodnotenie „nemôže byť posúdená“ – dôvodom bolo krívanie. Pristúpenie k bonitácii bolo ešte podľa starého bonitačného poriadku – nepovinné DLK a nepovinné LPPN 3.

PSY

X-MAX ASLAN z Leonkovho raja

Otec	ISTVAN KIRALY Z LEONKOVHO RAJA		
Matka	XL-MARLENE Z LEONKOVHO RAJA		
Narodený	11.01.2021		
SPKP	1817 (import Srbsko)		
Bonitácia	E1		
DBK	A/A	DLK	0/0
Výška (cm)	73cm	Váha (kg)	57kg
Vyšetrenie očí	OK	Srdce	-
LPN1	N/N	LPN2	N/N
LEMP	N/N	LPPN3	N/N
Chovateľ	Jana Belanská (RS)		
Majiteľ	Jana Jantáková		

SUKY

KALLA Psia Psota

Otec	VANITZA GENTLE GIANT		
Matka	HEXA PSIA PSOTA		
Narodená	13.02.2022		
SPKP	1808 (import Poľsko)		
Bonitácia	A3T1		
DBK	A/A	DLK	0/0
Výška (cm)	70,5cm	Váha (kg)	47kg
Vyšetrenie očí	-	Srdce	-
LPN1	N/N	LPN2	N/N
LEMP	N/N	LPPN3	N/N
Chovateľ	Piotr Fraczek (PL)		
Majiteľ	Monika Švecová		

HAPPY SUNSHINE Maxilev

Otec	ATUIN NANDO BUDWEISER CAVALIER		
Matka	DANIELA BELLA MAXILEV		
Narodená	05.07.2021		
SPKP	1789		
Bonitácia	Nemožno posúdiť - kríva		
DBK	A/A	DLK	nie
Výška (cm)	75cm	Váha (kg)	61,2kg
Vyšetrenie očí	-	Srdce	-
LPN1	N/N	LPN2	N/N
LEMP	N/N	LPPN3	N/?
Chovateľ	Jana Orolínová (SVK)		
Majiteľ	Michal Kotradý		

Na bonitácii **06.10.2024** sa zúčastnili **2 psy** a **2 suky**. Všetky jedince boli importované. Jedince boli zaradené do chovu, bez problémov absolvovali test povahy. Prístupenie k bonitácii bolo podľa NOVÉHO bonitačného poriadku – povinné DLK s vyhodnotením DBK a DLK u klubom určeného veterinára a povinné LPPN 3, platné aj odvodením po rodičoch.

PSY

OTTO vom Dreiburgerland

Otec	ARPAD LEO VOM JERICOWER LAND		
Matka	BAYLA VOM DREISTROMSTEIN		
Narodený	15.07.2022		
SPKP	1810 (import Nemecko)		
Bonitácia	A2,4D3E2H1L2M1O6P3T3Y1		
DBK	A/A	DLK	0/0
Výška (cm)	78cm	Váha (kg)	59kg
Vyšetrenie očí	-	Srdce	OK
LPN1	N/N	LPN2	N/N
LEMP	N/N	LPPN3	N/N
Chovateľ	Mathias Schöder (DE)		
Majiteľ	Miriam Štvrtecká		

BELLEZA CARLOS Nelolandia

Otec	WOLF NASZA DUMA CAVIS LEONIS		
Matka	BELLA ACENA NASZA DUMA		
Narodený	19.09.2022		
SPKP	1824 (import Poľsko)		
Bonitácia	A2,4D6E3H1		
DBK	A/A	DLK	0/0
Výška (cm)	75,5cm	Váha (kg)	57kg
Vyšetrenie očí	-	Srdce	-
LPN1	N/N	LPN2	N/N
LEMP	N/N	LPPN3	N/N
Chovateľ	Katarzyna Mazgaj (PL)		
Majiteľ	Eva Košíliková		

SUKY

BELLEZA COCO Nelolandia

Otec	WOLF NASZA DUMA CAVIS LEONIS		
Matka	BELLA ACENA NASZA DUMA		
Narodená	19.09.2022		
SPKP	1822 (import Poľsko)		
Bonitácia	A1Y1		
DBK	A/A	DLK	0/0
Výška (cm)	67cm	Váha (kg)	47kg
Vyšetrenie očí	-	Srdce	-
LPN1	N/N	LPN2	N/N
LEMP	N/N	LPPN3	N/N
Chovateľ	Katarzyna Mazgaj (PL)		
Majiteľ	MDDr. Silvia Mederová Trenčanská		

Amicus Familiaris DESTINY

Otec	SWEET LIKE YOU CALIGULA BORY CYSTERSKIE		
Matka	AMICUS FAMILIARIS ALMA		
Narodená	11.10.2022		
SPKP	1812 (import Rumunsko)		
Bonitácia	A1F1Y1		
DBK	A/A	DLK	0/0
Výška (cm)	70cm	Váha (kg)	51kg
Vyšetrenie očí	-	Srdce	-
LPN1	N/N	LPN2	N/N
LEMP	N/N	LPPN3	N/N
Chovateľ	Arpad Somorai (RO)		
Majiteľ	Ing.Gabriela Hanulová		

V roku 2024 sa vyskytli nasledovné vady a nedostatky u bonitovaných jedincov:

PSY	SUKY
Farba mahagón, s uhlovaním.....2x	Typ – mohutnosť – stredná.....2x
Voľnejšie pysky.....2x	Farba iná, štandardná (piesková, plavá, krémová).....1x
Slabšie predhrudie.....1x	Farba oka stredne hnedá.....1x
Úzky hrudník.....1x	Chvost vybočený do strany.....1x
Úzky postoj hrudných končatín.....1x	
Vybočené laby panvových končatín.....1x	
Háčik na konci chvosta.....1x	
Typ – mohutnosť – stredná.....1x	
Chýba M3 (obe).....1x	
Menej vyvinuté zuby.....1x	
Zhryz tesné nožnice.....1x	
Zhryz nepravidelný.....1x	
Zhryz kliešťový.....1x	
Priemerná výška psov: 75,5cm (min.73cm, max.78cm)	Priemerná výška súk: 69cm (min.67cm, max.70,5cm)
Priemerná váha psov: 57,6kg (min.57kg, max.59kg)	Priemerná váha súk: 48,3kg (min.47kg, max.51kg)

Z prehľadu väd exteriéru, či povahy jedincov, ktoré sa na bonitácii vyskytli, sú početnejšie najmä uhlovanie v srsti, voľnejšie pysky a stredná mohutnosť u súk. Upriamujem však pozornosť na váhu psov a ich celkovú mohutnosť, ktorá je značne nízka. Na danú výšku a vek by tieto samce mali mať rozhodne vyššiu telesnú hmotnosť a mohutnosť. Aj toto je jeden z pádných dôvodov, prečo nesmieme znížiť vekovú hranicu, naopak, by bolo vhodnejšie ju zvýšiť. Samce sú nevypelá, s nízkou váhou, úzkym hrudníkom, chýba im mohutnosť a „sila“ samca. Takéto jedince by rozhodne mali byť využité v chove až niekedy v 3-4 rokoch, kedy môžeme ich vývoj považovať za ukončený a je znateľné, či ide skutočne o nevypelá pri bonitácii alebo o chýbajúcu mohutnosť samca celkovo a je na zvážení jeho využitie v chove vôbec. Ďalším „výkričníkom“ je chrup. U všetkých troch bonitovaných psov sa vyskytli nedokonalosti chrupu!

Uchovnené jedince na bonitáciách:

Rok	Bonitácií	Jedincov	Chovné psy	Chovné suky	Psy nechovné	Suky nechovné
2024	2	6	3	3	0	1
2023	2	3	0	3	1	0
2022	1	3	2	1	0	0
2021	1	5	2	3	0	0
2020	0					
2019	2	8	2	6	0	0
2018	2	3	2	1	0	0
2017	2	4	1	3	0	0
2016	2	7	2	5	0	0
2015	0	11	2	9	0	0
2014	?					
2013	1	2	1	1	0	0
2012	2	5	3	2	0	0
2011	1	3	1	2	0	0
2010	1	1	0	1	0	0
2009	1	1	0	1	0	0
SUMÁR	20	62	21	41	1	1

* počty zbonitovaných zvierat podľa rokov ešte upresňujem, síce mám znalosť o uchovnených jedincoch a teda ich počet je vyšší ako v uvedenej tabuľke, ale nemám upresnený rok ich uchovnenia.

Dôvody neuchovnenia priamo na bonitácii (doteraz známe):

V roku 2023 bol neuchovnený **1 pes**, pretože nedosiahol minimálnu výšku.

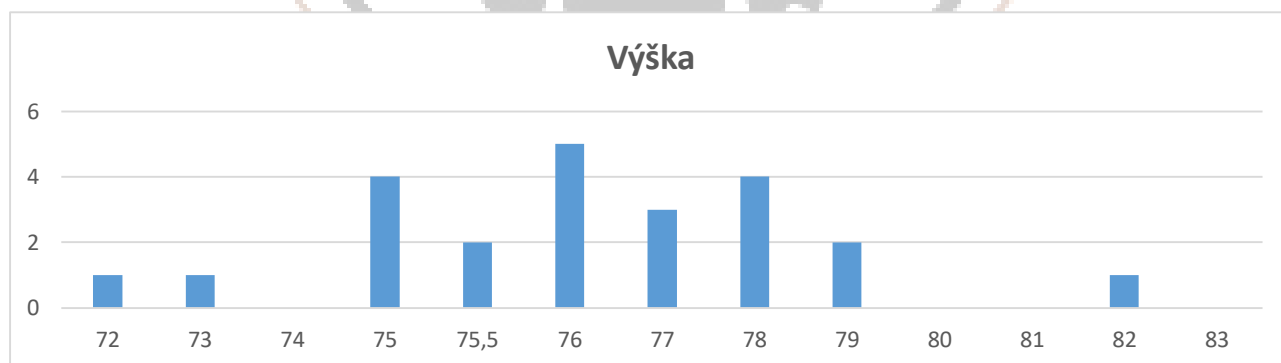
V roku 2023 bola odročená **1 suka**, nebolo možné posúdiť pohyb.

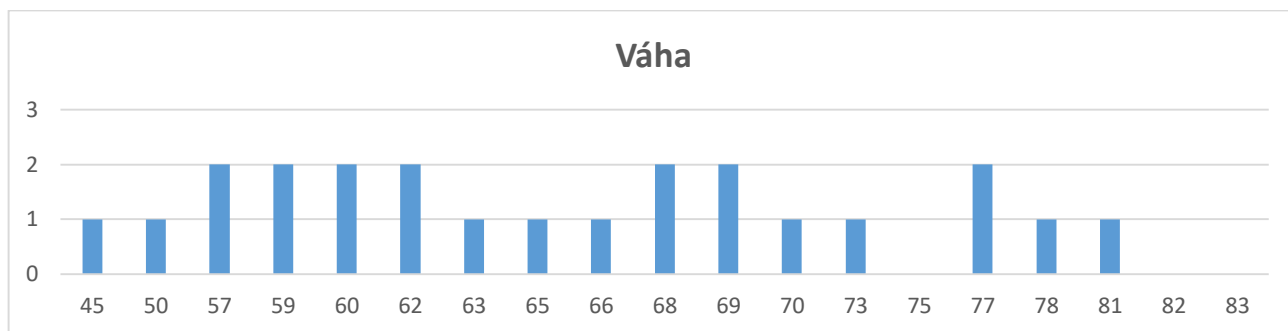
Nameraná výška a váha PSY:

ROK	PSOV	Min.váha	Max.váha	Priemer	Min.výška	Max.výška	Priemer
2024	3	57kg	59kg	57,6kg (!)	73cm	78cm	75,5cm
2023	0	-	-	-	-	-	-
2022	2	59kg	62kg	60,5kg	75cm	76cm	75,5cm
2021	2	68kg	69kg	68,5kg	76cm	77cm	76,5cm
2020	0	-	-	-	-	-	-
2019	2	63kg	68kg	65,5kg	75,5cm	77cm	76,25cm
2018	1	50kg (!)	50kg (!)	50kg (!)	76cm	76cm	76cm

Váha: min.55kg Výška v kohútiku: 72-80 cm, požadovaná miera je 76 cm

Štatistika výška a váha PSY:

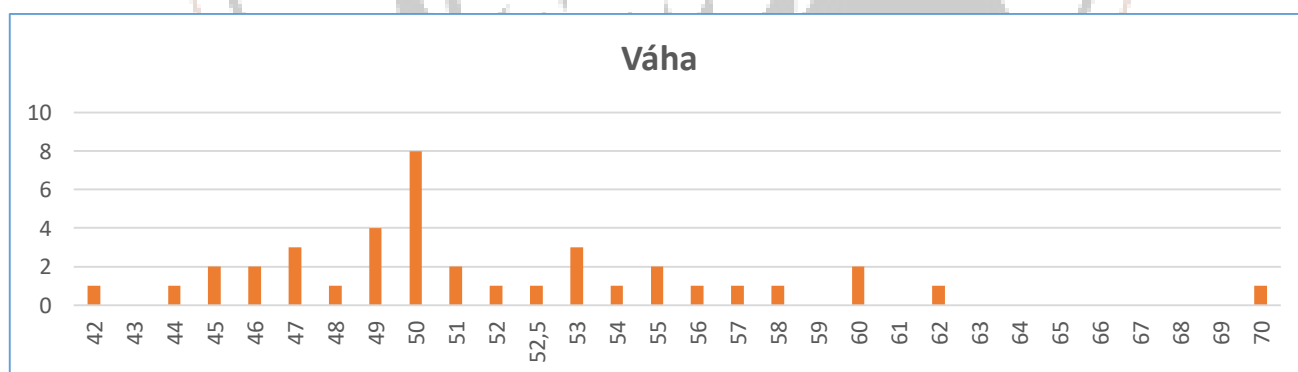
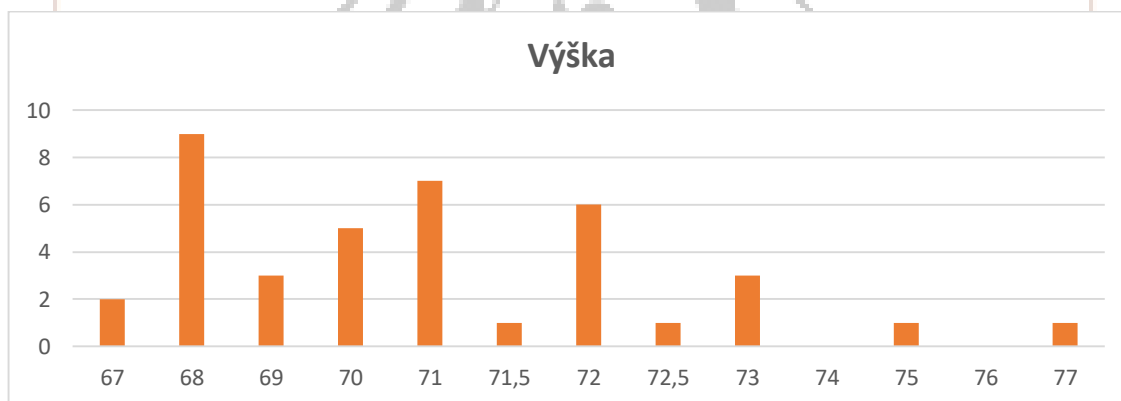

Nameraná výška a váha SUKY:

ROK	SÚK	Min.váha	Max.váha	Piemer	Min.výška	Max.výška	Priemer
2024	3	47kg	51kg	48,3kg	67cm	70,5cm	69cm
2023	3	47kg	60kg	55kg	68cm	71cm	69,3cm
2022	1	57kg	57kg	57kg	72cm	72cm	72cm
2021	3	48kg	55kg	51kg	68cm	69cm	68,33cm
2020	0	-	-	-	-	-	-
2019	5	45kg (!)	55kg	50,3kg	71cm	73cm	72,2cm
2018	1	56kg	56kg	56kg	71cm	71cm	71cm

Váha: min.45kg Výška v kohútiku: 65-75 cm, požadovaná miera je 70 cm

Štatistika výška a váha SUKY:

Nahlásené vylučujúce a vážne vady exteriéru alebo povahy, dôvod k nenastúpeniu na bonitáciu:

- entropium oboch očí - 1x suka (2023)
- epilepsia – 1x suka (2023)
- žiadne v roku 2024

Najčastejšie sa vyskytujúce vady na bonitáciách, z celkového počtu 61 jedincov (informácie, ktoré sú k dispozícii, nie sú úplné a budú, ak to bude možné, priebežne dopĺňané)

PSY (20 bonitovaných)	SUKY (41 bonitovaných)	SPOLU - najčastejšie
8x mahagónová farba.....40,00%	20x stredne hnedá farba oka.....48,78%	28x stredne hnedá farba oka.....45,90%
8x uhlovanie (čierne špičky chlívov)....40,00%	15x voľnejšie pysky.....36,59%	22x voľnejšie pysky.....36,07%
8x stredne hnedá farba oka.....40,00%	13x stredný typ (mohutnosť).....31,71%	15x stredný typ mohutnosti.....24,59%
7x voľnejšie pysky.....35,00%	10x polodlhá srst'.....24,39%	14x mahagónová farba.....22,95%
	9x dostatočne široké predhrudie...21,95%	13x dostatočne široké predhrudie.....21,31%

Výklad: U súk si všímame trend väčšieho výskytu väd čo do počtu, ale ich počet zbonitovaných je 2x viac ako psov a tiež, ich distribúcia je širšia, to znamená, že viac súk má menší počet chýb a väd. Naopak, u psov, sa koncentrujú viaceré chyby u jedného jedinca. Z uvedeného vyplýva, že je vyššia kvalita chovných súk ako psov. Ďalej potom vidíme, že až polovica uchovňovaných jedincov má stredne hnedú farbu oka a voľnejšie pysky.

Chyby a vady u oboch pohlaví (61 bonitovaných)

KÓD	Vada/chyba	PSY	SUKY	POČET	%
A Farba					
2	mahagón (červená, červenohnedá)	8	6	14	22,95
3	iná štandardná (piesková, plavá, krémová)	0	1	1	1,64
4	s uhlovaním (čierne končeky chlívov)	8	3	11	18,03
B Hlava					
1	úzka	1	2	3	4,92
C Mask					
1	rozpitá	4	8	12	19,67
2	naznačená (siahajúca pod oči)	0	2	2	3,28
D Chrup					
2	chýba 1x M3	0	2	2	3,28
3	chýba 2x M3	1	1	2	3,28
6	menej vyvinuté zuby	1	0	1	1,64
E Zhryz					
1	tesné nožnice	2	1	3	4,92
2	nepravidelný	1	1	2	3,28
3	kliešťový	2	0	2	3,28
F Oči a farba očí					
1	stredne hnedá	8	20	28	45,90
2	svetlo hnedá	2	0	2	3,28
G Očné viečka					
1	mierne otvorené	2	4	6	9,84
2	nábeh na vtiahnuté (tesné)	1	5	6	9,84
3	kombinácia nábehu na vtiahnutie aj otvorenie	0	1	1	1,64
H Pysky					
1	voľnejšie	7	15	22	36,07
CH Farba sliznice (pigmentácia)					
1	mierne zosvetlený pigment	1	5	6	9,84
I Papuľa					
1	kratšia	1	3	4	6,56
2	dĺhšia	0	2	2	3,28
J Stop					
1	veľmi výrazný - strmý stop	1	0	1	1,64
2	nevýrazný	0	1	1	1,64
K Uši					
1	nízko nasadené	1	4	5	8,20
2	vyššie nasadené	0	0	0	0,00

L Krk a Predhrudie					
1	dostatočne široké a vyvinuté predhrudie	4	9	13	21,31
2	slabé predhrudie, menej vyvinuté	1	1	2	3,28
M Hrudník					
1	úzky	2	6	8	13,11
N Laby a nadprstie					
1	zajačie prsty	2	2	4	6,56
O Postoj hrudných končatín					
1	zbiehavý	0	1	1	1,64
2	rozbiehavý	0	1	1	1,64
3	vybočené lakte	0	2	2	3,28
5	vybočené laby	0	2	2	3,28
6	úzky	1	0	1	1,64
7	strmé uhlenie	0	1	1	1,64
P Postoj panvových končatín					
3	vybočené laby	3	2	5	8,20
4	strmé uhlenie	2	2	4	6,56
Q Chrbát a bedrá					
1	mäkký chrbát	1	4	5	8,20
R Zadok a kríže					
1	mierne prestavaný zadok	2	5	7	11,48
S Dĺžka chvosta					
1	dlhší	1	0	1	1,64
2	kratší	1	2	3	4,92
T Držanie chvosta					
1	vybočený do strany	2	1	3	4,92
2	zatočený, dolu nesený	0	3	3	4,92
3	háčik na konci, dolu nesený	2	6	8	13,11
U Semenníky					
V Srst'					
1	zvlnená	2	2	4	6,56
2	nepriliehajúca	0	1	1	1,64
W Dĺžka srsti					
1	polodlhá	2	10	12	19,67
X Pohyb					
1	viazaný	3	0	3	4,92
Y TYP (mohutnosť)					
1	stredný	2	13	15	24,59
3	ľahký	1	0	1	1,64
Z Formát					
1	mierne kratší	0	1	1	1,64
2	mierne dlhší	1	2	3	4,92
POVAHA					
a1	Povaha pri meraní, vážaná, hodnotení exteriéru - mierne neistá	2	3	5	8,20
a7	Povaha pri meraní, vážaná, hodnotení exteriéru - plachá	1	0	1	1,64
b1	Povaha - reakcia na hlasitý zvuk - mierne neistá	0	2	2	3,28

Merania nad rámec bonitácie – výskum telesných proporcií plemena leonberger:

V rámci špeciálnej výstavy vo Vojke som začala s celoplošným meraním telesných proporcií plemena leonberger, ktoré má zmapovať momentálny stav, u uchovnených jedincov, ich potomkoch a nových jedincov prístupujúcich k bonitácii. Taktiež je otvorené aj pre jedince nechovné, či neuchovnené. Nie je podstatná telesná vada, vylučujúca z chovu, ale príslušnosť k plemenu podložená rodokmeňom.

Požiadavky na psy: rodokmeň, vek nad 20 mesiacov, status chovný, nechovný, neuchovnený, obe pohlavia

Sledované a merané partie:

- váha
- výška
- dĺžka temena
- dĺžka papule
- dĺžka hlavy
- šírka hlavy
- dĺžka ucha
- hĺbka hrudníka
- šírka hrudníka
- obvod hrudníka
- dĺžka prednej končatiny
- obvod nadprstia
- dĺžka nadprstia

Indexy (vypočítané hodnoty):

- index formátu
- index výšky
- indexy hlavy
- index mohutnosti
- index kostnatosti
- index sily kostry

Výsledkom sú indexy (výpočty), ktoré mapujú stav napr. mohutnosti samcov, dlhonohosti, pomeru hlavy, pomeru výšky a dĺžky a pomôžu tak pri výbere ďalších chovných párov. Fotografia často klame a množstvo osrstenia robí aj zo psa stredného, až slabého psa mohutného. Zdanie klame aj pri formáte (krátky, či dlhý pes). Merania nám pomôžu zistiť stav plemena, našich chovných jedincov, ich potomkov a to, v akých hodnotách sa pohybujeme, ak hovoríme o „slabom“ jedincovi, v slabej kostre, či mohutnosti, taktiež kedy už hovoríme o dlhom formáte alebo nepomere papule k temenu.

K dnešnému dňu mám k dispozícii 10 jedincov, 4 psov a 6 súk. Verím, že sa tento stav s každou klubovou výstavou alebo akciou zvýši, aby bola vzorka čím väčšia.

Šírka hlavy u súk sa pohybuje okolo čísla 13,5-14, aby bola považovaná za mohutnú, u samcov 14,5-15. Menšie sú už prevažne u stredného typu súk alebo samcov. Dĺžka papule je rozhodne krátka.

Merané suky boli prevažne dobrého formátu (dĺžky), ale psy boli skôr kvadratické. Jedince sú rozhodne dlhonohé.

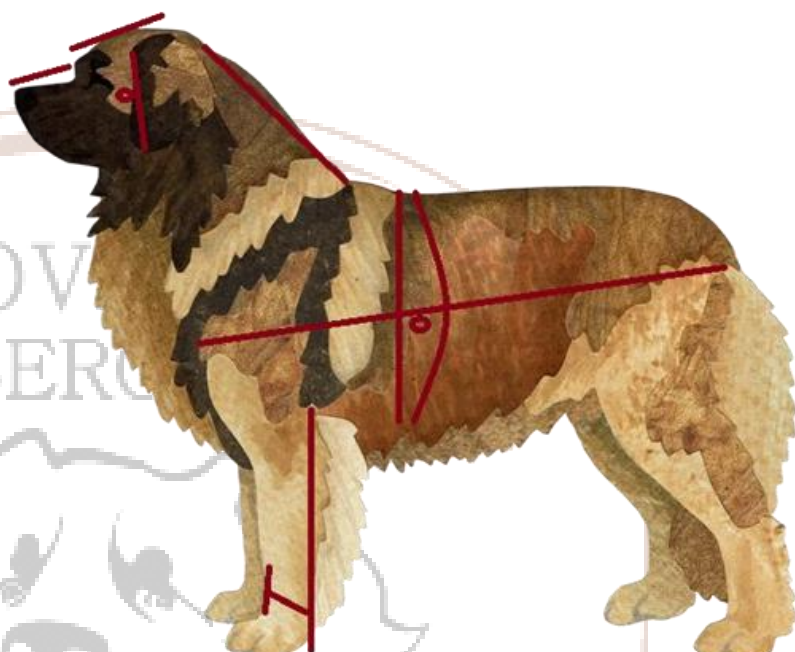
Sila kostry: z pozorovania a výpočtov momentálne hodnotíme ako silnú kosť u samcov s indexom viac ako 22, u súk 21.

Mohutnosť: z pozorovania momentálne hodnotíme samcov ako mohutných s indexom 130 a s indexom 125 sú stredne silné suky, mohutné silné suky musia mať viac. V spojitosti s mohutnosťou ide ruka v ruku aj sila kostry.

Kostnatosť: u psov je viac ako 22 a u súk viac ako 21.

Len kombináciou silnej kostry, kostnatosti a mohutnosti získavame ideálneho predstaviteľa plemena.

Zámerom projektu je, aby sa do meraní zapojila čím väčšia a širšia vzorka jedincov, nie len perspektívnych, výstavných, ale aj takých, ktorí sa do chovu nezapoja (z rôznych dôvodov). Na merania je možné pristúpiť počas bonitácie, na klubovej či špeciálnej výstave, na výstavách na Slovensku, či úplne mimo termínov akcií klubu. Dôležité je získať veľkú vzorku a preto sme ochotní tieto merania vykonávať všade a vždy, keď je to možné.

-----KRYCIE LISTY A KRYTIA-----

V prvom rade by som chcela poďakovať chovateľom, že tak ako minulý rok, tak aj tento boli veľmi otvorení, zdieľali informácie a aj tie, ktoré nie sú vždy príjemné. Ďakujem za včasné a úplné informovanie o krytí, priebehu gravidít, pôrodoch a odchovoch.

V roku 2024 boli vydané 4 krycie listy. Nevyužitých krycích listov bolo 0. Krycie listy boli využité na 100%.

V roku 2024 sa narodili 3 vrhy, zapísaných v SPKP 22 šteniat, z toho 7 psov a 15 súk.

Výber chovného psa prebieha na základe komunikácie s poradcom chovu. V 50% boli navrhnuté psy poradcovi chovu, v 50% navrhnuté chovateľom a schválené poradcovi chovu. V prípade navrhnutia chovateľom, poradca chovu vždy prezrie rodokmeň, vhodnosť z hľadiska exteriéru (rovnaké vady a chyby), predchádzajúce využitie v chove a výsledky potomstva, zdravotné výsledky, povahové a podobne. Pokiaľ sa vyskytne predmet na prediskutovanie ohľadom krytia, upozorní poradca chovu chovateľa na túto skutočnosť.

Dovolím si spomenúť frekvenciu a využívanie plemenníkov. Je vhodné prihladať pri výbere plemenníka na fakt, že pri našom plemene je jeho vývoj považovaný za ukončený a teda pes je vyzretý niekedy až v 3,5-4 rokoch. Z tohto dôvodu je vhodné, aby chovatelia používali psy vyzreté, ktoré si „prešli životom“, prejavili sa všetky ich znaky a nesnažili sa využívať len psy, ktoré boli práve uchovnené na najnižšej možnej vekovej hranici. Taký pes ešte neprejavil svoje klady (a zápory). Rovnako potrebujeme zastúpiť aj „menej populárne“ rodokmene a jedince, využívať súrodencov a nie len zvučné mená.

VEK SÚK PRI KRYTÍ

Priemerný vek súk, ktoré boli kryté a mali vrh v roku 2024 je 3,4 roka, celkový priemer je 4 roky.

K dispozícii máme 124 vrhov, kde bol zaznamenaný vek suky, ktorá bola krytá (od roku 2000 do dnes). Najčastejším vekom celkovo pri krytí sú 3 roky (čiže krátko po uchovnení) a potom do veku 5 rokov (opakované krytia prevažne). Suky, ktoré nezabrezli, boli kryté najviac vo veku 3 roky (opäť, najčastejší vek krytia, no na neúspech má vplyv mnoho ďalších faktorov – nesprávny deň, neplodnosť samca, gynekologické ochorenie, pohlavné ochorenie psa,...), ale najviac početný vek, kedy sa suky nepodarilo nakryť je 5 a viac rokov. S vekom klesá úspešnosť krytia. Najviac súk zabrezlo vo veku 2-4,5 roka.

ÚSPEŠNOSŤ KRYTÍ

Úspešnosť krytí je 3 vrhy zo 4 krytí, teda 75%. Neoplodnená bola 1 suka, potrat vrhu sa vyskytol v 0 prípadoch.

Nasledujúca štatistika neoplodnených súk a potratov nie je úplná kvôli chýbajúcim informáciám z minulosti. Od roku 2021 už máme znalosť o krytiach tak, že je možné sledovať trend vývoja oploďnených vs. neoploďnených súk. V roku 2024 bola len jedna suka neoploďnená, teda predstavuje 25% neúspešnosť. V rokoch 2022 a 2023 bola neúspešnosť nulová, v roku 2022 nedošlo ku žiadnemu krytiu (COVID). Pracujem na doplnení presnejších informácií z minulosti.

ROK	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Počet	75%	100%	COVID	75%	44,4%	50%	36%	30,7%

DĹŽKA GRAVIDITY

Priemerná dĺžka gravidity u Slovenských súk predstavuje k dnešnému dňu 61 dní.

K dispozícii máme 91 vrhov, kde bola zaznamenaná dĺžka gravidity (prvý deň krytia a dátum narodenia – od roku 2000). Minimálna dĺžka gravidity pritom predstavovala 56 dní a maximálna dĺžka bola 66 dní. Literatúra uvádza graviditu v rozmedzí 58-63 dní, niekde až 70 dní. Životaschopné sú šteňatá, ktoré sa narodia najskôr v 55-56 dni, kedy sú skutočne veľmi náchylné a vyžadujú si mimoriadnu pozornosť. Naopak, viac ako 64-65 dní už naznačuje prenášanie a je vhodné stav sledovať aj veterinárom.

NARODENÉ ŠTEŇATÁ

Priemerný počet narodených šteniat vo vrhu (bez ohľadu na životaschopnosť) predstavovala **10**.

Počet narodených šteniat vo vzťahu k zapísaným je znateľný najmä v niektorých rokoch. Na počet narodených a mŕtvo narodených šteniat samozrejme chovateľ nemá vplyv, ale je možné tvrdiť, že suky v roku 2024 priviedli na svet početné vrhy.

V rokoch 1997-2024 sa narodilo (bez ohľadu na životaschopnosť) 930 šteniat v 125 vrhoch, čo predstavuje priemerne 7,44 šteniat vo vrhu.

V počiatočných zápisoch je možné, že údaje neboli celkom korektné a je vysoký predpoklad, že chovateľ nepriznal všetky uhynuté šteňatá.

ROK	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Počet	10	3 (3,5)	8	7	8 (8,5)	5 (5,5)	5 (5,3)	10 (11,6)
ROK	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Počet	9 (9,6)	11	4 (4,5)	8 (8,4)	8 (8,5)	8	7 (7,3)	10

ÚMRTNOSŤ ŠTENIAT

Úmrtnosť šteniat v roku 2024 – narodené mŕtvo **7 (4 psy, 3 suky)**, uhynuté pár dní po narodení **1 šteňa (suka)**. Dokopy teda uhynulo v roku 2024 v 3 vrhoch 8 šteniat.

Presné počty uhynutých šteniat sú z posledných rokov presnejšie, z minulosti nemôžeme počet garantovať, nakoľko niektorí chovatelia neuvedú presný počet uhynutých šteniat.

ROK	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Počet	8	3	1	3	8	8	4	12
ROK	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Počet	3	5	3	6	0	0	4	3

ZAPÍSANÉ ŠTEŇATÁ - POČET

Priemerný počet šteniat v 2024 zapísaných v SPKP **7 (7,3)**.

V rokoch 1997-2024 sa zapísalo 746 šteniat v 125 vrhoch, čo predstavuje priemerne 5,96 zapísaných šteniat. Počet zapísaných šteniat vo vrhoch veľmi kolíše a nemôžeme tvrdiť, že sa dramaticky znižuje alebo zostáva rovnaký.

ROK	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Počet	7 (7,3)	2	7	5 (5,25)	6 (6,5)	4 (4,1)	4	7 (7,6)
ROK	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Počet	8 (8,6)	8 (8,5)	3 (3,75)	7 (7,2)	8 (8,5)	8	6	8 (8,5)

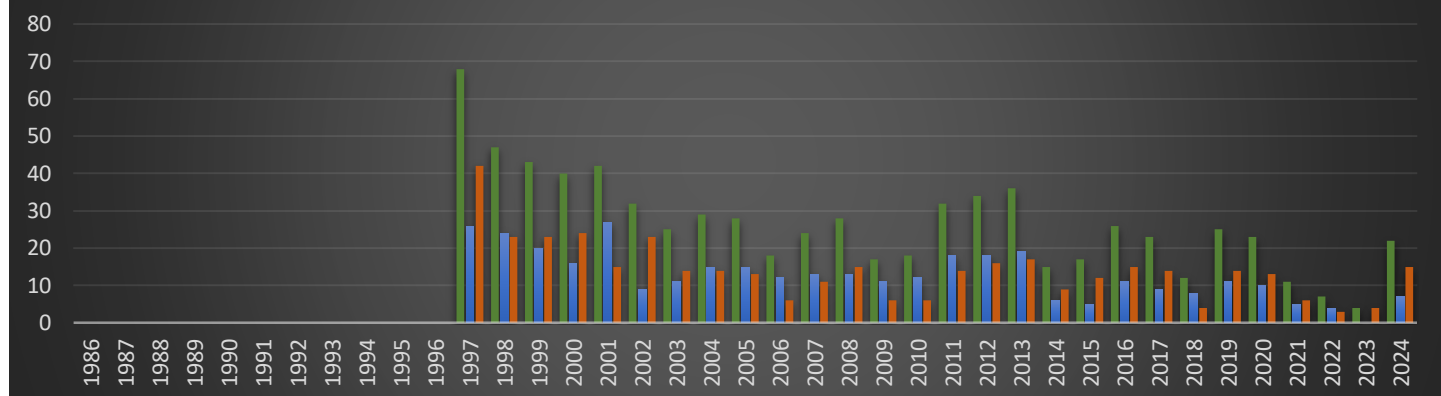
ZAPÍSANÉ ŠTEŇATÁ - POHLAVIA

Zapísalo sa **7 psov** a **15 súk**. Pomer pohlaví v roku 2024 bol **31,81% psy, 68,18% suky**.

ROK	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Počet	7/15	0 / 4	4/3	5/6	10/13	11/14	8/4	9/14
ROK	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Počet	11/15	5/12	6/9	19/17	18/16	18/14	12/6	11/6

V rokoch 1997-2024 sa zapísalo 746 šteniat, z toho 355 psov a 391 súk – teda 47,58% psov a 52,42% súk. Opäť, je nutné spomenúť ako zapísané šteňatá a ich pohlavia, tak narodené. Narodených bolo 930 šteniat, z čoho bolo nahlásených a identifikovaných pohlaví nasledovne: 438 psov, 486 súk, rozdiel je 6 bližšie neurčených pohlaví, no stále je to percentuálne veľmi podobné zapísaným jedincom. Viac o úmrtnosti šteniat v časti Zdravie.

Vývoj počtu šteniat od roku 1986 po súčasnosť

* do roku 1997 neúplné záznamy

Výšetrenia pred krytiami

Stálou súčasťou informovania chovateľov pred krytím je aj pripomenutie **vyhotovenia gynekologického profilu u suky**. Väčšina majiteľov krycích psov robí rovnaké vyšetrenie na požiadanie (alebo vyžadujú test suky pred krytím), je veľmi vhodné, aby aj pes mal vyšetrenia, úspešnosť krytia sa tým značne zvyšuje.

Boli hlásené **3 bakteriologické vyšetrenia pred krytiami**, zo 4 krytí to predstavuje **75%**, všetky **pozitívne**. Hlásená bola **3x mykoplazma**, suky boli riadne veterinárne ošetrené, liečené. Prehliadka sonom, či iné vyšetrenie, napr. na ochorenie štítnej žľazy hlásené nebolo.

Veľmi vysoké percento psov, tak i sučiek má mykoplazmy v genitálnom trakte a zmiešané infekcie iných baktérií s mycoplasma sú bežné. Ochorenie má viacero fáz s rôznymi stupňami závažnosti. Najbežnejšie klinické príznaky sú: zrýchlené dýchanie, depresia, slabosť, letargia, anorexia, strata váhy, dehydratácia, žltáčka a zväčšená sliznica. Príznaky sa môžu líšiť v závislosti od toho, kde sa baktérie nachádzajú. Toto sú niektoré zo znakov, ktoré si môžete všimnúť u svojho psa: Kýchanie, kašeľ, zápal nosa, zápal oka, hromadenie tekutín a výtok z očí, ťažkosti s dýchaním, infekcia močového mechúra, močových ciest alebo vagíny, neplodnosť, ochorenie kĺbov, celkové systémové ochorenie (úbytok hmotnosti, horúčka), neurologické príznaky. Je na mieste stav riešiť, pokiaľ sa pes či suka prejavujú príznakmi niektorého z bakteriologických ochorení. Ako mykoplazmy, tak iné ochorenia tu boli a aj budú. Preliečenie je vhodné, pokiaľ suka, či pes vykazujú problémy, nie je nutné „preventívne“ preliečenie.

Spôsob krytia súk:

Prirodzené krytie bolo realizované u **4 zo 4** súk, čo predstavuje **100%**, z celkového množstva krytí.

Vydaných **žiadostí o insemináciu** prirodzene sa ešte nerozmnožujúceho sa psa/suky bolo **0**. Nebola vykonaná **žiadna inseminácia**, suky sa rozmnožovali prirodzene.

V roku 2024 oznámila ÚKK svojim členským klubom informáciu o možnosti využitia inseminácie u psov a súk, ktoré sa ešte prirodzene nerozmnožovali. V tomto prípade je potrebné zaslať žiadosť spolu s odôvodnením na klub a následne preposlať túto žiadosť na schválenie ÚKK.

Na plemenitbe sa podieľali suky: **4** rôzne suky so **4** zahraničnými rôznymi kryciami psami.

Zastúpenie krajín využitých plemenníkov v roku 2024 (spolu):

- Česká republika 3 (z toho 1x neúspešne)
- Poľsko 1

Od 1986 (dohľadateľné) k 1.1.2025			
vrhov	128		
plemenníkov použitých v SVK chove celkovo	88	68,75%	
počet využitých SVK psov v SVK chove	33	67,35%	
KRAJINA PLEMENNÍKA	POČET VRHOV		
Slovensko	73		
Česko	22		
Maďarsko	18		
Poľsko	6		
Nemecko	3		
Belgicko	2		
Rusko	1		
Holandsko	1		
Dánsko	1		
Fínsko	1		

Využitie slovenských vs. zahraničných chovných psov v slovenskom chove (úspešné využitie):

ROK	VRHOV	SVK pes	Šteniat z vrhov	Zahraničný pes	Šteniat z vrhov
2024	4	0	0	4	22
2023	2	0	0	2	4
2022	1	0	0	1	7
2021	2	1	6	1	4
2020	4	1	7	3	16
2019	5	1	9	5	15
2018	3	0	0	3	12

Na celosvetovej plemenitbe sa v 2024 podieľali 2 plemenníci zo Slovenska, obaja kryli 1x, všetky vrhy realizované v zahraničí. Z 8 klubom registrovaných chovných psov to predstavuje 0% využitie na Slovensku.

Spôsob krytia plemenníkov: V jednom prípade šlo o hlásené prirodzené krytie, druhé nie je známe.

Zastúpenie krajín, ktoré využili slovenských plemenníkov 2024:

- Poľsko (1)
- Česká republika (1)

Zastúpenie krajín, ktoré využili slovenských plemenníkov 2023:

- Česká republika (2)
- Poľsko (1)

Zoznam vydaných krycích listov:

P.č.	Názov CHS	Matka	Otec	Krytie	Gravidita	Pôrod	P/S
01/2024	Sammys Leons	Boney Almond dovet	1. Forever Love Baltic Leon's (Ch)	áno	nie	-	-
			2. Happy 4 You Grand Aiveko (Ch)	-	-	-	-
			3. -	-	-	-	-
02/2024	Maxibear	Kalla Psia Psota	1. Be My Boss Easy Fairytale (Ch)	áno	áno	21.07.	3/5
			2. Amante Sky Honey Diamond (Ch)	-	-	-	-
			3. -	-	-	-	-
03/2024	Leon Quirini	Daria Leon Eperies	1. Amandi Archie z Hradištské louky (PCh)	áno	áno	16.10.	1/7
			2. Casper Buddy Memory of Gina (PCh)	-	-	-	-
			3. -	-	-	-	-
04/2024	Canis Anima Mea	Tobrok Haspa Leeu	1. Excalibur z Osloblazskeho lesa (PCh)	áno	áno	27.09.	3/3
			2. -	-	-	-	-
			3. -	-	-	-	-

*Ch = pes navrhnutý chovateľom, PCh = pes navrhnutý poradcom chovu

Vydané krycie listy:

V roku 2024 boli vydané 4 krycie listy. Nevyužitých krycích listov bolo 0. Krycie listy boli využité na 100%. Síce vidíme vyšší počet vydaných krycích listov v minulosti, ale reálne sa z nich využila približne polovica alebo menej (využitie = krytie a/alebo narodenie šteniat).

ROK	Vydané krycie listy	Využité krycie listy	Z toho narodených vrhov
2024	4	4	3
2023	2	2	2
2022	3	0	0
2021	6	4	3
2020	9	4 (?)	4
2019	8	6	4
2018	11	6	4
2018	12	4 (?)	4

Pôrod:

Prírodný pôrod bol u 3 súk, čo predstavuje 100%, z celkového množstva pôrodov.

Cisársky rez bol vykonaný u 0 z 3 súk, čo predstavuje 0%, z celkového množstva pôrodov.

Všetky suky rodili prirodzene, bez nutnosti zásahu veterinára a vykonania cisárskeho rezu. Je to výborný a ideálny stav. Všetky suky sa po pôrode dostali veľmi rýchlo do výbornej kondície, čo potvrdzujú aj kontroly vrhu. V nasledujúcej tabuľke (nie úplnej v tomto momente) je počet prirodzených pôrodov vs. cisárskym rezom.

ROK	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Počet	4/0	0/2	1/0	2/0	2/2	6/0	3/0	3/0

Zoznam zapísaných šteniat do SPKP v roku 2024

„B“ Maxibear: Kalla Psia Psota x Be My Boss Easy Fairytale, zapísané 3 psy a 5 súk.

COI 10 gen 3,81%, COI všetky gen 30,13%, MK (M:32,42%, O:32,31%) – 32,36%

- SPKP 1825 / Big Ben Virgil Maxibear / pes
- SPKP 1826 / Boaz Atuin Maxibear / pes
- SPKP 1827 / Black Bandit Maxibear / pes
- SPKP 1828 / Baby Pink Maxibear / suka
- SPKP 1829 / Bagheera Aira Maxibear / suka
- SPKP 1830 / Beauty Blossom Maxibear / suka
- SPKP 1831 / Bonnie Jessie Maxibear / suka
- SPKP 1832 / Brownie My Sweetie Maxibear / suka

„A“ Canis Anima Mea: Tobrok Haspa Leeu x Excalibur z Osloblažského lesa, zapísané 3 psy a 3 suky.

COI 10 gen 2,94%, COI všetky gen 29,53%, MK (M:32,09%, O:32,20%) – 32,14%

- SPKP 18XX / Aura Canis Anima Mea / pes – SPKP nedoložené, vrh zapísaný v roku 2025
- SPKP 18XX / Amon Canis Anima Mea / pes - SPKP nedoložené, vrh zapísaný v roku 2025
- SPKP 18XX / Ayla Canis Anima Mea / pes - SPKP nedoložené, vrh zapísaný v roku 2025
- SPKP 18XX / Aron Canis Anima Mea / suka - SPKP nedoložené, vrh zapísaný v roku 2025
- SPKP 18XX / Arwen Canis Anima Mea / suka - SPKP nedoložené, vrh zapísaný v roku 2025
- SPKP 18XX / Aiden Canis Anima Mea / suka - SPKP nedoložené, vrh zapísaný v roku 2025

„A“ Leon Quirini: Daria Leon Eperies x Amandi Archie z Hradišského louky, zapísaný 1 pes a 7 súk.

COI 10 gen 2,88%, COI všetky gen 29,26%, MK (M:32,44%, O:31,58%) – 32,01%

- SPKP 1834 / Archie Leon Quirini / pes
- SPKP 1835 / Aysha Leon Quirini / suka
- SPKP 1836 / Astra Leon Quirini / suka

- SPKP 1837 / **Aya** Leon Quirini / suka
- SPKP 1838 / **Aliz** Leon Quirini / suka
- SPKP 1839 / **Aria** Leon Quirini / suka
- SPKP 1840 / **Athena** Leon Quirini / suka
- SPKP 1841 / **Amelia** Leon Quirini / suka

Zapísané šteňatá podľa ÚKK:

ROK	VRHOV	ŠTENIAT	PSOV	SÚK
2024	3	22	7	15
2023	2	4	0	4
2022	1	12	6	6
2021	2	10	6	4
2020	4	21	9	12
2019	5	23	9	14
2018	3	12	8	4

Koeficient príbuznosti – Coefficient of inbreeding – Wrightov koeficient - COI vo vrhoch na Slovensku:

Vo vrhoch uskutočnených na Slovensku v roku 2024 máme evidovanú **3,21%** príbuzenskú plemenitbu pre 10 generácií. Pre všetky generácie **32%**. Táto hodnota nie je ideálna, no vzhľadom na celosvetový stav plemena nie je zvýšená a je v norme. Aby sme však percento zbytočne nedvíhali, je potrebné kombinovať chovné páry tak, aby sa umelo nenavýšovalo využívaním populárnych krycích psov a podobne.

COI zhodnotenie narodených šteňat:

ROK	Vrhom	Min.COI 10gen	Max COI 10gen	Priemer	Min.COI all gen	Max.COI all gen	Priemer
2024	3	2,88%	3,81%	3,21%	29,26%	30,13%	29,69%
2023	2	2,89%	3,37%	3,13%	29,30%	29,98%	29,64%
2022	1	3,24%	3,24%	3,24%	29,91%	29,91%	29,91%
2021	2	4,02%	4,4%	4,21%	30,12%	30,17%	30,14%
2020	4	2,61%	6,29%	4,02%	28,86%	29,97%	29,35%
2019	5	2,73%	4,93%	3,92%	27,57%	30,3%	29,34%
2018	3	3,32%	4,19%	3,75%	28,71%	29,13%	28,92%

* výsledky za roky 2022-2018 nemusia byť úplné – nemám kompletné informácie

Priemerná príbuznosť – mean kinship – MK - vo vrhoch na Slovensku voči celkovo evidovanej populácii (2021)

Priemerná príbuznosť je priemerný vzťah zvierata s celou populáciou. Príbuznosť je referenčnou hodnotou toho, čím môže zviera prispieť k príbuzenskej plemenitbe v budúcnosti plemena. V tohtoročných vrhoch bolo dosiahnuté MK **32,17%**, čo je z najvyšších hodnôt.

Výpočet priemernej príbuznosti šteňat narodených na Slovensku od roku 2022:

ROK	VRHOV	MK min.	MK max.	Priemer	Slovom
2024	3	32,01%	32,36%	32,17%	najvyššia
2023	2	31,91%	32,28%	32,09%	najvyššia
2022	1	32,45%	32,45%	32,45%	najvyššia

Výpočty za minulé roky nie je potrebné robiť – vid' hodnotenie nižšie

* hodnota 28,85% (najnižšia) až 31% nízka príbuznosť, hodnoty 31% až 32% priemerná príbuznosť, hodnoty 32% až 33,30% (najvyššia) príbuznosť

Stav chovu bez PP na Slovensku

Závažným problémom chovu psov je určite aj chov psov bez preukazu pôvodu (PP). Našťastie je v tomto smere plemeno leonberger len minimálne zaťažené, sledovaním inzertných portálov je zjavné, že sa objavujú vrhy bez PP skutočne len výnimočne (2-3x do roka). Skôr sa objavujú chovatelia lokalizovaní na Slovensku, ale majú chov v zahraničí, no chovajú s preukazom pôvodu. Aj tu patrí poďakovanie osвете chovateľov a zodpovednosti majiteľom, že nepodporujú produkciu šteňat bez PP a nezapožičiavajú svojich psov na krytia.

Aj naďalej preto vyzývam majiteľov a chovateľov, aby podporovali chov výlučne s PP, aby sa predišlo sklamaniu ľudí, ktorí si zadávajú šteňaťko bez PP.

-----KONTROLY VRHOV-----

Za rok 2024 sa vykonala kontrola vrhu v troch chovateľských staniciach:

- **14.09.2024 Mexibear, vrh „B“** - chovateľské zariadenie výborné, stav suky výborný, stav šteniat výborný, dokumentácia aktuálna a úplná, poplatky chovateľa voči SLK plne uhradené. **Záver kontroly: bez výhrad.**
- **22.11.2024 Canis Anima Mea, vrh „A“** - chovateľské zariadenie výborné, stav suky výborný, stav šteniat výborný, dokumentácia aktuálna a úplná, poplatky chovateľa voči SLK plne uhradené. **Záver kontroly: bez výhrad.**
- **13.12.2024 Leon Quirini, vrh „A“** - chovateľské zariadenie výborné, stav suky výborný, stav šteniat výborný, dokumentácia aktuálna a úplná, poplatky chovateľa voči SLK plne uhradené. **Záver kontroly: bez výhrad.**

Kontrola vrhu sa vykonala dokopy u **22 šteniat** v **3 chovateľských staniciach**.

	PSY	SUKY
Počet kontrolovaných šteniat:	7	15
Pôrodná váha min:	350g	340g
Pôrodná váha max:	550g	535g
Pôrodná váha priemer:	457g	480g
Váha pri odbere min:	8kg	8,6kg
Váha pri odbere max:	10,6kg	10,3kg
Váha pri odbere priemer:	9,52kg	9,44kg
Zostúpené oba semenníky:	1	-
Nezostúpené semenníky – jeden:	0	-
Nezostúpené semenníky – oba:	6	-
Percento úplne zostúpených semenníkov:	14,28%	-
Výskyt vlčích pazúrov:	2	5

Zaznamenané odchýlky u šteniat počas odchovu:

- **Nepřítomné** – zálomok, deviácia povahy, anatomická chyba, vážna choroba
- **Utváranie očných viečok** – v **1** prípade jedno oko slzilo a u **4** sa vyskytli voľnejšie očné viečka
- **Anomálie zubov** – mierny podhryz sa vyskytol v **1** prípade, vnáranie špičiek do ďasna sa vyskytlo v **4** prípadoch.
- **Semenníky** – len u jedného zo 7 samcov boli semenníky zostúpené počas kontroly. V ostatných prípadoch boli niekedy horšie hmatateľné, nezostúpené.
- **Odchýlka vo farbe srsti** - v **1** vrhu sa vyskytla čierna farba v kožuchu, ktorú je potrebné ďalej sledovať. Ako u psov, tak u súk prevládala čierna na bruchu a nohách. V **1** vrhu sa vyskytol biely fľak na chrbte nosa a brade. Počas odchovu bledol, no stále bol počas kontroly viditeľný pri pohľade spredu.
- **Vzrast, váha** – v **1** prípade bol pes menší vzrastom ako aj váhovo v pomere k ostatným rovesníkom.

Vývoj váh u šteniat 2013-2024, kontroly vrhu sa vykonávali priemerne v **7,7 týždňoch** - celkovo u **220 šteniat**, psov **94** a súk **126**

Kontrolované údaje	PSY	SUKY
Počet kontrolovaných šteniat:	94	126
Pôrodná váha min:	350g	305g
Pôrodná váha max:	752g	1050g
Pôrodná váha priemer:	506g	491g
Váha pri kontrole min:	7,2kg	5,6kg
Váha pri veľmi skoréj kontrole:	3kg	3kg
Váha pri kontrole max:	11,2kg	11,2kg
Váha pri kontrole priemer:	8,59kg	8,17kg

Vady, nedostatky, neštandardnosť a vylučujúce vady, ktoré sa vyskytli u šteniat pri kontrolách vrhov od r.2013 do 2024, kontroly vrhu sa vykonávali priemerne v 7,7 týždňoch, celkovo u 220 šteniat, psov 94 a 126 súk, z toho sa vyskytli nasledovné:

Vada, nedostatok	PSY	SUKY	SPOLU
Chýba jeden semenník (nezostúpený)	11	-	11
Chýbajú oba semenníky (nezostúpený)	20	-	20
Entropium – jedno aj obe oči	5	3	8 (!)
Pruh – rôzne štádiá	5	2	7
Slzavé oko, oči	5	1	6 (!)
Vnorené špičiaky, nepravidelnosť chrupu	3	5	8
Tesné nožnice	4	2	6
Klieštový zhryz	1	2	3
Postoj PK – vytočené laby, sudovitý postoj	2	4	6
Podhryz	1	2	3
Záломok	1	0	1
Vír	1	1	2
Tesnejšie viečka	0	1	1
Voľnejšie viečka	0	4	4
Menší jedinec než priemer v danom veku	1	1	2
Deviácia farby (tolerovateľná)	0	6	6

*Veľmi často sa kontrola vrhu vykonáva vo veku, keď ešte psom nezostúpili úplne semenníky, putujú a podobne. Preto je výskyt tejto chyby najvyšší. Pozornosť treba upriamiť na ďalšie dva problémy – nekorektné utváranie viečok a slzavé oči, keď sa ich výskyt sčíta, je ďaleko najvyšší a stav sa často nezmení. Nasleduje aj postoj končatín a farba, obe chyby sa však môžu časom upraviť k lepšiemu stavu. Chrup ako taký je v dobe kontroly často nedokonalý – vnáranie špičiakov, mierne podhryzy. Avšak rastom sa vo väčšine prípadov tieto vady upravujú. Vhodné je ich však sledovať aj v dospelosti.

ZÁZNAM KONTROLY VRHU V CHS MAXIBEAR (so súhlasom chovateľa)

Dňa 21.07.2024 sa narodili 3 psy a 5 sučiek, ktorým bola vykonaná kontrola vrhu 14.09.2024 (8 týždňov). Gravidita sučky bola bezproblémová. Šteniatka boli pravidelne odčervované, očkované, vlčie pazúry na čas odstránené. Jednalo sa o vyrovnaný vrh v stavbe tela, mohutné psy a elegantné sučky, farbou bol vrh tmavší až na jednu suku mali jedince viac čiernej srsti, najmä suky na bruchu, avšak stále v tolerancii, všetky s priateľskou a otvorenou povahou. Matka vo výbornej kondícii, priateľská. Chovateľské prostredie výborné.

BOAZ ATUIN MAXIBEAR

Pôrodná váha: 465g

Váha pri kontrole: 9,1kg

Zhodnotenie šteniatka: Mohutný pes, s pekne modelovanou hlavou, oči čisté, viečka korektné, zhryz nožnicový, semenníky ešte nie sú v mieškoch, ale prítomné, končatiny korektné, chvost bez zálošku, priateľský, pekná maska

BIG BEN VIRGIL MAXIBEAR

Pôrodná váha: 510g

Váha pri kontrole: 10,4kg

Zhodnotenie šteniatka: mohutný pes, pekne modelovaná hlava, oči čisté, viečka korektné, zhryz nožnicový, semenníky ešte nie sú v mieškoch, ale prítomné, mierne vytáča predné končatiny, ľavú viac, chvost bez zálošku, odvážny, priateľský, pekná maska

BLACK BANDIT MAXIBEAR

Pôrodná váha: 500g

Váha pri kontrole: 10,35kg

Zhodnotenie šteniatka: mohutný pes, pekne modelovaná hlava, oči čisté, viečka korektné, zhryz nožnicový, semenníky ešte nie sú v mieškoch, ale prítomné, chvost bez zálohu, priateľský, mierne vytáča predné končatiny, pravú viac, pekná maska

BABY PINK MAXIBEAR

Pôrodná váha: 475g

Váha pri kontrole: 9,95kg

Zhodnotenie šteniatka: elegantná sučka, s peknou hlavou, oči čisté, viečka korektné, zhryz nožnicový, chvost bez zálohu, priateľská, pekná maska, viac tmavej srsti na bruchu.

BONNIE JESSIE MAXIBEAR

Pôrodná váha: 470g

Váha pri kontrole: 9,4kg

Zhodnotenie šteniatka: elegantná sučka, pekná hlava, pekná maska, oči čisté, korektné viečka, zhryz nožnicový, korektné končatiny, priateľská, mierne výraznejšia tmavšia srst, stále v tolerancii

BROWNIE MY SWEETIE MAXIBEAR

Pôrodná váha: 515g

Váha pri kontrole: 10,3kg

Zhodnotenie šteniatka: elegantná sučka, pekná hlava, pekná maska, oči čisté, korektné viečka, zhryz nožnicový, korektné končatiny, srst s menej teplou hnedou farbou, stále v štandarde, priateľská, na 3 končatinách menšie biele fľaky na prstoch, na PP biely pazúr

BEAUTY BLOSSOM MAXIBEAR

Pôrodná váha: 525g

Váha pri kontrole: 9,68kg

Zhodnotenie šteniatka: elegantná sučka, pekná hlava, pekná maska, oči čisté, korektné viečka, zhryz nožnicový, korektné končatiny, priateľská, chvost bez zálohu, viac tmavej srsti na bruchu

BAGHEERA ARIA MAXIBEAR

Pôrodná váha: 460g

Váha pri kontrole: 9,4kg

Zhodnotenie šteniatka: elegantná sučka, pekná hlava s maskou, oči čisté, korektné viečka, zhryz nožnicový, korektné končatiny, chvost bez zálohu, priateľská, malý biely fľáčik na predhrudí, viac čiernej farby na predhrudí a po celej dĺžke brucha

ZÁZNAM KONTROLY VRHU V CHS CANIS ANIMA MEA (so súhlasom chovateľa)

Dňa 27.09.2024 sa narodili 3 psy a 3 suky, ktorým bola vykonaná kontrola vrhu 22.11.2024 (8 týždňov). Gravidita sučky bola bezproblémová. Šteniatka boli pravidelne odčervované, očkované, vlčie pazúry na čas odstránené. Jednalo sa o vyrovnaný vrh v stavbe tela, farba bola mahagónová, s veľmi peknými maskami u všetkých jedincov, všetky s veľmi priateľskou a otvorenou povahou. Matka vo výbornej kondícii, priateľská. Chovateľské prostredie výborné.

AURA CANIS ANIMA MEA

Pôrodná váha: 340g

Váha pri kontrole: 8,6kg

Zhodnotenie šteniatka: vyrovnaná, kludná suka, výborná kostra, pekne modelovaná hlava, výrazná maska, oči štandardné, korektné viečka, mierny podhryz, špičiaky zasahujú do ďasna, rovné končatiny, chvost bez zálohu, výborná farba mahagón

AMON CANIS ANIMA MEA

Pôrodná váha: 440g

Váha pri kontrole: 8,8kg

Zhodnotenie šteniatka: výborná kludná povaha, výborná kostra, pekne modelovaná hlava, výrazná maska, korektné viečka, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez zálohu, výborná farba mahagón, semenníky hmatateľné, nezostúpené

AYLA CANIS ANIMA MEA

Pôrodná váha: 435g

Váha pri kontrole: 9,3kg

Zhodnotenie šteniatka: výborná vyrovnaná kludná povaha, výborná kostra, pekná maska, výborne modelovaná hlava, korektné viečka, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez zálohu, výborná farba mahagón

ARON CANIS ANIMA MEA

Pôrodná váha: 390g

Váha pri kontrole: 9,75kg

Zhodnotenie šteniatka: výborná kludná povaha, výborná kostra, pekne modelovaná hlava, výrazná maska, korektné viečka, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez zálohu, výborná farba mahagón, semenníky hmatateľné, nezostúpené

ARWEN CANIS ANIMA MEA

Pôrodná váha: 430g

Váha pri kontrole: 8,8kg

Zhodnotenie šteniatka: výborná vyrovnaná povaha, kludná, výborná kostra, pekná maska, na chrbte nosa biely pás srsti, viditeľný spredu, výborne modelovaná hlava, korektné viečka, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez záalomku, na hrudi biely znak, inak štandardná mahagónová farba

AIDEN MUFASA CANIS ANIMA MEA

Pôrodná váha: 550g

Váha pri kontrole: 10,6kg

Zhodnotenie šteniatka: výborná vyrovnaná povaha, veľmi pekne modelovaná hlava, výborná maska, korektné viečka, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez záalomku, výborná farba mahagón, semenníky hmatateľné, nezostúpené, veľmi nádejný exteriér (!)

ZÁZNAM KONTROLY VRHU V CHS LEON QUIRINI (so súhlasom chovateľa)

Dňa 16.10.2024 sa narodil 1 pes a 7 súk, ktorým bola vykonaná kontrola vrhu 13.12.2024 (8 týždňov). Gravidita sučky bola bezproblémová. Šteniatka boli pravidelne odčervované, očkované, vlčie pazúre na čas odstránené. Jednalo sa o vyrovnaný vrh, čo do súk, pes – samec - menší v stavbe tela, farba mahagónová, s peknými maskami u všetkých jedincov, všetky s veľmi priateľskou a otvorenou povahou. Matka vo výbornej kondícii, priateľská. Chovateľské prostredie výborné.

ATHÉNA LEON QUIRINI

Pôrodná váha: 575g

Váha pri kontrole: 9,65kg

Zhodnotenie šteniatka: Elegantná suka, mahagónová farba, pekná maska, korektné viečka, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez záalomku, veselá priateľská povaha

AYSHA LEON QUIRINI

Pôrodná váha: 535g

Váha pri kontrole: 9,44kg

Zhodnotenie šteniatka: elegantná suka, mahagónová farba, pekná maska, korektné viečka, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez záalomku, veselá priateľská povaha, špičiaky mierne zasahujúce do dásna, mierne voľnejšie viečko vľavo

AYA LEON QUIRINI

Pôrodná váha: 535g

Váha pri kontrole: 9,6kg

Zhodnotenie šteniatka: elegantná suka, mahagónová farba, pekná maska, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez záalomku, veselá priateľská povaha, špičiak mierne vnorený do dásna, tesnejšie nožnice, mierne voľnejšie viečka

AMELIA LEON QUIRINI

Pôrodná váha: 365g

Váha pri kontrole: 9,07kg

Zhodnotenie šteniatka: elegantná suka, mahagónová farba, pekná maska, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez zálohu, veselá priateľská povaha, špičiak mierne vnorený do d'asna, tesnejšie nožnice, mierne voľnejšie viečka

ARIA LEON QUIRINI

Pôrodná váha: 495g

Váha pri kontrole: 9,3kg

Zhodnotenie šteniatka: Elegantná suka, veľmi pekne modelovaná hlava, pekná maska, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez zálohu, veselá priateľská povaha, veľmi nádejny exteriér, mahagónová farba, korektné viečka, veľmi nádejny exteriér

ASTRA LEON QUIRINI

Pôrodná váha: 530g

Váha pri kontrole: 9,74kg

Zhodnotenie šteniatka: elegantná suka, mahagónová farba, pekná maska, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez zálohu, veselá priateľská povaha, pravé oko slzí, obe oči voľné viečka

ALIZ LEON QUIRINI

Pôrodná váha: 525g

Váha pri kontrole: 9,5kg

Zhodnotenie šteniatka: elegantná suka, mahagónová farba, pekná maska, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez zálohu, veselá priateľská povaha, veľmi mierne uvoľnené viečko vpravo

ARCHIE LEON QUIRINI

Pôrodná váha: 350g

Váha pri kontrole: 9kg

Zhodnotenie šteniatka: pekný psík, mohol by byť mohutnejší, stále v štandarde, mahagónová farba, pekná maska, korektné viečka, nožnicový zhryz, rovné končatiny, chvost bez zálohu, veselá priateľská povaha, oba semenníky vyvinuté, hmatateľné, v mieškoch, ešte putujú, mierne vnorený špičiak

-----IMPORT A EXPORT-----

K 31.12.2024 mám ako poradca chovu znalosť o:

5 importovaných jedincov, ktorých majitelia kontaktovali SLK, za čo im chcem poďakovať. Jedná sa o 4 suky a 1 psa. Z týchto jedincov boli hneď dva predvedené k bonitácii.

8 šteniat (1 pes, 7 súk) bolo zo Slovenska **exportovaných**. Z registrovaných **22** šteniat v roku 2024 to predstavuje **36,36%** vývoz.

Import

SPKP/reg.	Meno	Pohlavie	Dátum narodenia	Krajina
1819	Royal Catherine Nelolandia	Suka	23.05.2023	PL
1820	Jenniger Zoryanyi Chaklun	Suka	8.2.2024	UA
1821	Agápe Héra z Milské stráně	Suka	27.01.2024	CZ
1822	Coco Belleza Nelolandia	Suka	19.09.2022	PL
1823	???	???	???	???
1824	Carlos Belleza Nelolandia	Pes	19.09.2022	PL
1833	???	???	???	???

Zoznam krajín, z ktorých boli jedince importované (93 jedincov – zoznam nie je úplný):

Krajina	Šteniat	Psy	Suky
CZ	43	21	22
HU	13	7	6
PL	16	5	11
DE	6	4	2
FI	1	0	1
RU	1	0	1
RS	7	5	2
RO	2	1	1
A	1	0	1
SWE	2	2	0
UA	1	0	1
	93	45	48

Export

SPKP	Meno	Pohlavie	Dátum narodenia	Krajina
1826	Boaz Atuin Maxibear	pes	21.07.2024	HU
1830	Beauty Blossom Maxibear	suka	21.07.2024	CZ
1831	Bonnie Jessie Maxibear	suka	21.07.2024	CZ
1832	Brownie My Sweetie Maxibear	suka	21.07.2024	HU
1835	Aysha Leon Quirini	suka	16.10.2024	CZ
1838	Aliz Leon Quirini	suka	16.10.2024	CZ
1839	Aria Leon Quirini	suka	16.10.2024	CZ
1841	Amelia Leon Quirini	suka	16.10.2024	CZ

Zoznam krajín, do ktorých boli jedince exportované (159 jedincov – zoznam nie je úplný):

Krajina	šteniat	PSY	SUKY
CZ	79	33	44
DE	3	2	1
HU	27	16	11
IZ	2	2	0
F	2	1	1
PL	10	5	5
USA	2	0	2
HOL	2	1	1
UK	3	2	1
A	3	2	1
RS	3	0	3
CAN	2	1	1
JP	1	1	0
RU	3	1	2
IT	4	1	3
DEN	2	0	2
BEL	2	1	1
RO	1	0	1
FIN	1	0	1
neznáme	7	5	2
	159	74	85

Chovateľské stanice s najväčším vývozom šteniat

Chovateľská stanica	export	odchov	%
Plánsky dvor	4	5	80,0
Maxibear	11	18	61,1
Honey diamond	3	6	50,0
Maxilev	23	48	47,9

Vysvetlenie k dátam: dáta nie sú ešte úplné. V tomto momente však najväčším vývozcom v počte šteniat, bez ohľadu na počet vrhov je CHS Maxilev. S ohľadom na počet vrhov vo vzťahu k počtu vyvezených šteniat s viac ako 61,1% je najväčším vývozcom CHS Maxibear.

Dovoz a vývoz podľa ÚKK:

ROK	VRHOV	ŠTENIAT	Dovoz	Vývoz
2024	3	22	?	9
2023	2	4	3	5
2022	1	12	7	8
2021	2	10	3	8
2020	4	21	2	7
2019	6	23	3	10
2018	3	12	7	8

-----ZDRAVOTNÉ VYŠETRENIA-----

Zo zverejnených a získaných informácií podaním prihlášok na bonitáciu, či od majiteľov priamo, máme znalosť o nasledujúcich vyskytujúcich sa vadách, zdravotných problémov, chorôb. Nie je našou snahou zverejňovať konkrétne jedince, avšak dôležité je evidovať zdravie celej populácie (jedince chovné, nechovné, neuchovnené a po chovnosti). Preto vyzývam aj majiteľov a chovateľov, ktorým je známy výsledok DBK, DLK či iných ochorení, aby ich zdieľali s poradcom chovu, samozrejmosťou je nezverejnenie mena, pokiaľ to nie je vyslovene povolené.

V roku 2024 sa prijalo vyhodnocovanie DLK ako povinné a centrálné vyhodnocovanie RTG u klubom určeného veterinára. Podarilo sa získať historické výsledky na DBK, DLK a vyšetrenia LPN1,2, neskôr sa začal testovať LEMP a nakoniec LPPN3, ako nové povinné vyšetrenie pre zaradenie do chovu. Mnohé výsledky genetických testov sa dajú odvodiť po rodičoch a preto ich zaraďujem medzi zmapované jedince. V niektorých prípadoch, je testovaný len jeden rodič, preto sú zaradené jedince do zvlášť kategórie.

Z dôvodu odvodzovania výsledkov a získania historických záznamov uvádzam prehľad výsledkov, ktoré máme, celkovo a ich percentuálne zastúpenie.

Celkový počet vyhodnotených/odvodených výsledkov jedincov SPKP (importy + na SVK narodené jedince):

DBK			DLK		
SPOLU	165		SPOLU	86	
A/A	137	83,03%	0-0	83	96,51%
A/B	8	4,85%	0-1	0	0,00%
A/C	1	0,61%	1-0	1	1,16%
B/B	5	3,03%	1-1	0	0,00%
B/C	1	0,61%	1-2	0	0,00%
C/C	3	1,82%	2-2	0	0,00%
C/D	2	1,21%	2-3	0	0,00%
D/D	4	2,42%	3-3	0	0,00%
E/D	0	0,00%			
E/E	1	0,61%			

* z dôvodu chovu "z Leonkovho raja" na Slovensku a v zahraničí, niektoré vrhy sú zaznamenané a niektoré nie a skresľujú výsledky, zaznamenané sú len jedince s jasným SPKP

Celkový počet vyhodnotených/odvodených výsledkov jedincov SPKP (importy + na SVK narodené jedince):

	Testovaný 1 rodič							
	SPOLU	N/N	N/netest	netest/N	SPOLU	D/N	D/D	D/?
LPN1	371	294	28	28	56	7	0	0
LPN2	307	240	35	16	51	0	0	0
LEMP	249	185	15	15	30	5	0	1
LPPN3	157	60	37	9	46	0	0	0
			otec	matka	SPOLU			

*min.prenášač, ak nie postihnutý

Iné vyšetrenia:

- srdce – 1x – vyhodnotené ako negatívne
- štítna žľaza – nemám hlásené
- dedičné ochorenie očí – 1x vyhodnotené ako negatívne

-----ÚMRTNOST A CHOROBY-----

Najčastejším hláseným a zisteným dôvodom úhynu je **staroba, rakovina a zlyhanie srdca**. Známe sú však aj ďalšie ochorenia, ktoré vedú k predčasnému úhynu, ktoré však nemáme toho času hlásené.

Zaznamenané a hlásené vážne choroby:

- dilatačná cardiomyopatia – 1x pes
- osteosarcom – 1x suka, 1x pes
- zlyhanie srdca – 1x pes
- staroba – 5x suka
- eutanázia – 1x suka (dlho trvajúci epileptický záchvat)

Pozn.: nahlásiť možno dedičné ochorenie očí, srdca, štítnej žľazy, pohybového aparátu a podobne

Máme informácie o dokopy 92 úhynoch s konkrétnym vekom, v niekoľkých prípadoch aj s príčinou:

	95	43	52
VEK	Počet	PSY	SUKY
2mes	1	1	0
3mes	2	0	2
4mes	1	0	1
8mes	1	1	0
1	1	0	1
1,5	1	1	0
2	0	0	0
2,5	0	0	0
3	1	0	1
3,5	1	0	1
4	1	1	0
4,5	5	3	2
5	6	6	0
5,5	5	3	2
6	1	0	1
6,5	5	2	3
7	4	1	3
7,5	6	2	4
8	3	0	3
8,5	1	1	0
9	11	9	2
9,5	6	3	3
10	8	3	5
10,5	9	3	6
11	8	1	7
11,5	2	0	2
12	1	1	0
12,5	1	1	0
13	1	0	1
13,5	1	0	1
14	1	0	1
stredná dĺžka	7,9	7,5	8,3

Tabuľka eviduje dožitý vek leonbergerov na Slovensku. Touto cestou by som chcela poprosiť chovateľov a majiteľov o zdieľanie veku úmrtia (a pokiaľ je to možné aj príčinu) ich psov a súk pre doplnenie. Cieľom je zmapovanie priemerného veku, ktorého sa jedince dožívajú.

Stredná dĺžka života psy: **7,9 rokov**

Stredná dĺžka života suky: **7,5 rokov**

Stredná dĺžka života celkovo: **8,3 rokov**

Keďže vzorka počtu jedincov je zatiaľ malá, sú stredné dĺžky života vysoko orientačné.

Najčastejšími hlásenými dôvodmi úhynu celkovo okrem veku (staroby) sú **zlyhanie srdca**, **rakovina**. Najčastejšie u súk sa zatiaľ vyskytla rakovina, u psov zlyhanie srdca.

Príčina	Počet	PSY	SUKY
rakovina	11	4	7
nešpecifikované	48	23	25
srdce	11	9	2
vek	17	5	12
torzia	1	1	0
trachea	1	1	0
pyometra	1	0	1
slabý jedinec	1	0	1
pľúca	1	0	1
ľadviny	1	0	1

Úhyn šteniat u chovateľa (do veku odberu, tj. Do ca 2-3 mesiacov):

U chovateľov bol nahlásený v roku 2024 úhyn **8** šteniat krátko po pôrode (**1**) alebo narodené mŕtve (**7**).

Úhyn pri odchove **nebol** hlásený.

Nasledujúce tabuľky vyjadrujú pomer úmrtnosti – počet narodených šteniat a tých, ktoré dožili kontrolu vrhu.

ROK	Narodených		Zapísaných				Úmrtnosť	počet uhynutých
	spolu	priemerne	spolu	priemerne	P	S	%	
2024	30	10	22	7,3	7	15	25,9	8
2023	7	3,5	4	2	0	4	41,7	3
2022	8	8	7	7	4	3	12,5	1
2021	14	7	11	5,5	5	6	37,5	3
2020	31	7,7	23	5,75	10	13	21,5	8
2019	33	5,5	25	4,1	11	14	16,3	8
2018	16	5,3	12	4	8	4	31,5	4
2017	35	11,6	23	7,6	9	14	33,9	12
2016	29	9,6	26	8,6	11	15	12,6	3
2015	22	11	17	8,5	5	12	20,8	5
2014	18	4,5	15	3,75	6	9	22,5	3
2013	42	8,4	36	7,2	19	17	12,0	6
2012	34	8,5	34	8,5	18	16	0,0	0
2011	32	8	32	8	18	14	0,0	0
2010	22	7,3	18	6	12	6	15,8	4
2009	20	10	17	8,5	11	6	14,8	3
2008	28	7	28	7	13	15	0,0	0
2007	24	8	24	8	13	11	0,0	0
2006	23	4,6	18	3,6	12	6	17,0	5
2005	32	8	28	7	15	13	8,3	4
2004	35	8,7	29	7,25	15	14	17,4	6
2003	38	7,6	25	5	11	14	32,0	13
2002	37	9,2	32	8	9	23	10,4	5
2001	50	6,2	42	5,25	27	15	8,1	8
2000	56	9,3	40	6,66	16	24	29,5	16
1999	66	9,4	43	6,14	20	23	35,4	23
1998	75	5,7	47	3,6	24	23	25,7	28
1997	73	6,6	68	6,18	26	42	6,3	5

Nasledujúca tabuľka eviduje príčiny a výskyt úhynu šteniat počas odchovu, do času kontroly vrhu na Slovensku.

Príčina úhynu		% z doložených úhynov
udusenie pri pôrode	11	20%
mŕtvo narodené	29	52,7%
vývojová vada	1	1,8%
neznáma	5	9,1%
nízka pôrodná váha	1	1,8%
zaľahnutie	2	3,6%
mastitída - zápal prsníkovej žľazy	6	10,9%

-----ZÁVER A HODNOTENIE CHOVU NA SVK, PLÁNY A CIELE NA ROK 2025-----

Chovateľské snaženie a výsledok chovu na Slovensku za rok 2024 hodnotím ako veľmi dobrý. Na chove sa zúčastnili 4 suky, vystavené boli 4 krycie listy, narodili sa tri, veľmi pekne početné vrhy. Zo Slovenska boli využití dvaja plemenníci. Verím, že účasť na chove v 2025 bude vyššia a že sa do chovu opäť zaradí pekný počet jedincov.

V súvislosti s dopĺňaním databázy by som chcela opäť navštíviť archív UKK/SKJ a pripraviť prepis zvyšku evidovaných leonbergerov na Slovensku pred rokom 1997. Či sa to podarí, je však aj na spolupráci UKK a ich možnosti. Chcela by som však požiadať chovateľov o zaslanie historických bonitačných kariet, informácií o ich vrhoch a podobne, aby sme spoločne naplnili prehľady o našom chove.

Rozumiem, že informácie sú citlivé, nie je mojou snahou a cieľom zverejňovať tieto informácie a ani očierňovať chovateľov, či majiteľov chovných psov, ak nie sú vždy výsledky 100%. No spoločným snažením, vhodným výberom chovného páru, zmapovaním chorôb a príčin úhynu plemena leonberger mu pomôžeme v budúcnosti a verím, že sa nám podarí zvýšiť úroveň chovu na Slovensku.

Cieľom do roku 2025 je rozšíriť rady zameraných a zmapovaných jedincov plemena a vytvorenie základného prehľadu o mierach telesných proporcií a napomôcť vytvoreniu ďalších chovných párov, ktoré prinesú úžitok plemenu ako takému aj z hľadiska rodokmeňa. Pretože na tento fakt sa mierne pozabúda (celosvetovo). Ako chovatelia musíme začať myslieť aj dopredu, pretože pomaly sa nám genofond uzatvára a aj z tohto dôvodu je realizovaný projekt na obnovu plemena priliatím krvi iných plemien. Môžeme však pomôcť tým, že nebudeme umelo dvíhať percento príbuznosti a snažiť sa tvorbu párov tak, aby nám priniesli úžitok. Dôležitou súčasťou toho je však mať znalosť o jedincoch, ktoré sú v rodokmeni práve od vás – majiteľov/chovateľov.

Správu vypracoval poradca chovu, Mgr. Petra Hercegová

